

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 8 fl.

Pentru abonamente și insertiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articule nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr. pentru
fiecare publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 27 Maiu

Literatura kossuthiană prosperează în Ungaria. „Pest Napló” a început publicația probeelor din scrierile lui Kossuth, tomul IV. Fragmentul publicat se ocupă cu reminiscențele din anii copilăriei și ai tinerețelor lui Kossuth.

Reminiscențele aceste ne aduc aminte de seria cea lungă de respunsuri, ce Kossuth a făcut să înundeze Ungaria. Cel din urmă, va se dica cel mai proaspăt respuns este adresat comitatului Comorului, prin care multămesce pentru gratularea la a 80 ani-versare. Eată ce dice bătrânul din esilul de bunăvoie:

„... În adevăr: situația așa arată de săriitor în ochi spre independența Ungariei ca necesitate europeană, încât succesul numai atunci ar putea fi cu neputință, când națiunea ungurească n-ar manifesta stăruință neclătită pe lângă acea independentă, care în puterea trecutului istoric și tendenței ci de a forma staturi, se cuvine Ungariei și la care te provoci și dă dle vicecomite, ca la o proprietate de drept moștenită dela străbunii nostri. Aceasta firescă ar putea să ne compromită viitorul, pentru că istoria nu ține socoteală de națiunea, care a abdus ea însăși.

„Intr'aceea observ în țeară, în momentele și aparițiunile varie, semnele unei activități sociale pline de viață, care mi dau speranțele cele mai bune; văd astfel de semne, văd chiar în aparițiunile, care nu sunt provocate de astfel de tendențe și care în efectul lor natural funcționează ca coeficienți.

„Pe ce cale și cu ce mijloace se va intrupa cuvântul, apartine terenului întunecos al conjecturilor. Nu sunt profet, nici fiu de profet, cum se obicea a ține Piu IX. Cu puțință este țica sabia ear să fie necesară, cu puțință este să nu fie necesară. In monarchia austriacă se ivesc semne foarte ominoase, așa de ominoase, încât de multe ori mă simt ispitit a ține, că ar fi bine, dacă să ar grăbi cu zidirea castelului regal în Buda, căci respectivii vor avea lipsă de castel mai curând decât ar crede...“

„P. L.“ reproduce aceste de mai sus, fără să le comenteze.

Dela Cracovia se scrie la „M. P.“ din Viena, că Felinski archieppul, Varșovia, care se întoarce din esilul său din Siberia, într-o parte a României, a fost obiectul ovațiunilor din partea polonilor cracoviensi. Între alții, consiliul municipal cu primarul în frunte s'a adresat cu următoarele cuvinte caracteristice, întoarse cu vîrful ascuțit către Rusia:

„Representanții eetații... vin ca să te salute din inimă și cu tot respectul ca primatul de odinioară al rega-

tului Poloniei... Poporația noastră, urmând dorințelor eminenței voastre, să a reținut dela ori ce manifestație de sentimentele, ce o insuflăesc pentru martirul bisericei. Ea scie înfrâna bucuria ei și este veselă, când aude că după întoarcerea dela Roma te vei așeza în metropolea noastră, unde mișcarea liberă și respectarea drepturilor cetățenesci sunt garantate prin grația monarhului și a legilor imperiului...“

Miroslav prafului de pușcă, dice „Tel.“, care, preste mări și tări a pătruns până la Sena, să suia în capul francezilor și i-a amețit. Când cetea de depese din Franța și de prin țările franceze, apoi nu ne vine să credem că ea este aceeași națiune, care, acum un an, a mers cu înțelepciunea rezervei până acolo, încât să răsăi în Egipt interesele ei cele mai vitale. De cătă-vreme se întrebunțează într'un chip sistematic toate mijloacele putincioase spre a să arăta poporul francez nu numai contra Germaniei, ci contra întregiei Europei. Generalul Wimpffen publică o combinație despre planul secret al comitelui de Moltke de a se năpusti asupra Franciei de sud, „Le Figaro“ dă pe față planul de împărțire al principelui de Bismarck, după care toată Franța orientală va fi împărțită între Germania, Italia și Elveția și după care i se va da și Spaniei o bucată de pămînt dela frumăria Pireneană. Din nenorocire nu numai țările reactionare sunt aceleia, care, spre a vătăma Republica, împrăștie asemenea sgomote. Chiar și țările și bărbații de stat republicani au pornit acum pe o asemenea cale. Astfel „La République française“ publică în ultimul său număr un articul fulgerător contra țărilor străine, fiindcă un țar german a cucerit să se alege de Franța pentru planurile ei de a transforma pustiatea Zaharei într'o mare. „La République française“ vede în spusele aceluia țar un plan de atac condus de o mână puternică. Toate acestea sunt însă nimic în comparație cu discursul, pe care d. Paul Bert l-a ținut în Lyon și care și-ar avea poate locul în ajunul unui resbel.

„Sunt convingi, dice acest d., că vă veți răsbuna, cum trebuie, atunci, când Franța va face un apel la curagiul copiilor săi. Dacă inamicul va fi tare și dibaci, apoi aduceți-vă amintă că în vinele voastre curge sânge francez și că strămoșii noștri au îngrenunchiat pe acești inamici. Anul 1870 n'a putut să aibă reușita sa decât într'un moment de surprindere.“

Trebue să meargă cam rău cu disciplina în armata, franceză de vreme, ce un general în activitate, și permit, în mijlocul păcii, să publice ca un fel de Manifest de răsboiu. Toate acestea ne dovedesc

însă, că se apropie lucruri serioase, în care Franța va juca un rol mare.

S'a isprăvit în sfârșit și cu marea serbare populară de pe câmpia Chodinsky din Moscova. Aci, după cum ne spune depeșa, pe care o publicăm mai jos, poporul rus și-a arătat cu profunzime dragostea sa pentru țar, mai ales că i s'a dat de mâncare și berea curgea pe căte opt canale din fiecare butoiu. Cu aceasta procedare s'a insuflat mojicului credință, că țarul îngrijesc de poporul de jos.

Eată depeșă: Serbarea populară de eri a fost în adevăr mare. Ea a avut loc pe un spațiu de o sută de hectare, pe care fuseseră ridicate mai multe teatre, un circ și multe corturi. Un cort acoperit cu catifea albă și cusută cu aur era destinat pentru împărat și membrii familiei imperiale. De ambele părți ale cortului imperial erau tribune colosale pentru invitați. Poporul încungura 140 trăsuri, pe care se aflau butoaie cu bere, care curgea pe căte opt canale. Ori-ce pahar întins era imediat plin. Îndată ce ajungea la locul de petrecere, fie care primia un pahar și de ale mâncării. Pe la ameașii se isprăviră toate proviziunile. Se presentaseră mai bine de un milion de persoane. La 2 și jumătate ore soisără părechea imperială, familia imperială și principiile străini și fură primiți cu urale entuziaste. Serbătoarea era dată de orașul Moscova. Domnia cea mai mare veselie. Serbarea nu fu turburată nici de vre-o ceartă, nici de vre-o neînțelege. De prin multe provincii depărtate țărani veniseră pe jos. Părechea imperială și familia imperială păriseră serbarea la 3 ore după ameașii.

Balul dela ambasada germană a fost strălucitor. Părechea imperială apăru la 11 ore noaptea. Împăratul și marii duci purtau uniforme și ordine prusiane. Împărateasa intră în bal la brațul ambasadorului german, pe când împăratul venea cu dna de Schweinitz. Împăratul jucă un cadril cu regina Greciei și împărateasa cu principale Bulgariei. Părechea imperială luă parte și la supă și părasí balul la oara. Marii duci rămaseră până la sfârșitul balului. Toata populația se întindea într-o mare serbare populară și unde împăratul se va duce pe la 2 ore.

După întoarcerea împăratului dela serbarea populară, avu loc în marea curte acoperită dela Palatul Petrowsk un mare prânz de gală, la care lăzară parte cei mai bătrâni din comunitate, precum și reprezentanții nobilimai. La acest prânz împăratul ținu către cei de față următoarea cuvântare: „Se răspândeșc prin popor sgomote, că ar fi vorba de-

FOITA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmare).

„Bani n'aveam nici unul, nici altul; dară situația mea, deși după lege mai gravă decât a sa, nu era desărată. Eu aș fi putut fugi fără atâta pericol, fatige și miserii. Eu n'aveam, decât a mă refugia prește frumăriile Neapolei, la ori și care persoană cunoscută, care de bună samă ar fi crezut vorbele mele, astănd, în ce mod am fost nevoit, așa dicând a ucide pe lașul meu inimic. Pe el lumea l'a urit, pe mine m'a iubit. Eu aș fi fost primit bine, m'ar fi ascuns, m'ar fi grăbit, și m'ar fi pus în stare, a părasit țeara sub pază. Persoane înalte cu influență, m'ar fi scutit de poliție și poate chiar și de înquisiție. Dară eu nu m'am putut hotărî la aceasta; cauza neînvinzibilei mele antipatii a fost lipsa de bani și nevoia a accepta primele ofrande. La cardinal eu avusem plată bunicii, încât n'ar fi fost de lipsă să plec cu mânilo goale. El însuși nici idee n'avea de sărăcia mea completă. Mie mi-ar fi fost rușine să mărturisesc în lipsa de bani, căci starea

aceasta a fost la tinerii din societatea mea în permanență, dară să mărturisesc, că n'am fost în stare să-mi face bani, înainte de a primi un post nou, unde aveam să duc o viață mai îngrijitoare și mai regulată ca în trecut.

Încât pentru punctul cest din urmă, eu bucuros voiam să primesc angajamentul cu mine însuși; dară trufia mea nu se putea hotărî, a-l primi față cu alții sub asemenea impregiurări.

„Explicând lui Guido Massarelli situația aceasta, el se mira mult de nedumeririle mele, ba lui îi era chiar milă de mine. Cu cât el mă îndemna însă, a cere ajutor dela amicul meu dela Roma, cu atât simțeam crescând repulziunea mea; se poate că era exagerată; deștul că vădându-mă față în față cu confratele meu în nevoie, eu n'am înroșit, fiind sălit a mâncă, împreună cu el simburi de lupine, precând mai bine așa fi murit de foame, decât să fi cerut vechilor mei cunoșcuți ceva de mâncare. El s'a întrecut în rugări, în promisiuni, în cări sterile, în apărări interesante până ce eram aproape să cred și eu, că joc un rol analog cu al său.

— Noi am făcut prostii, i-am spus eu, și acum avem să suportăm urmăriile. Eu sună hotărît, a merge în Franța pe la Genua sau în Germania pe la Veneția. Eu am să merg pe jos, susținându-mă viețea cum pot. Într-un oraș mare, nu în Italia, unde mă aflu în pericol continuu de a cădă, la nesocotință cea mai mică în mânilo poliției neapo-

litane, eu am să caut un post. O să scriu cardinalului, spre a mă justifica amicilor mei, spre a le cere epistole de recomandație, și sperez, că după ceva misericordie și așteptare, eu am să mă așeze cu cinste. Dacă vrei să vii cu mine, vină; eu îți dau mâna de ajutor cât pot, ca să faci ca mine, așa că să lucrezi și să trăiesci cinstit.

„Guido părea așa de hotărît și așa de convins, încât nu mă mai împotriveam a face tovarăsie cu densus. Și totuși eu am făcut esperiență, că adeseori omul ticălos e cel mai amabil, și că caracterele cele mai asociaibile sunt acele, cari n'au dignitate; dară în noi este un amor — propriu prost, — care ne face să credem în influența noastră asupra acestor spirite nefericite și dacă ele ne înșeală, este tot așa vina lor, ca și a noastră.

„Toate preliminarele aceste n'au fost de evitat pentru ati istorisi ceea, ce are să urmeze.

„Era dară vorba să eșim din Italia, așa că facem vre-o căteva sute de miluri, fără nici un ban în buzunar. Eu am promis lui Guido, să afu mijloace și l'am rugat a-mi lăsa numai căteva dile de odihnă, ca să-mi vindec rana, ce se obrinse grozav.

— Într'aceea căstigăți tu ceva, căm poti, i-am spus; eu rămân aici; cu o pâne, într-o gaură de stâncă, lângă un șvor. Destul pentru un om care suferă de friguri. Să ne dăm un rendez-vous, undeva; acolo o să te găsesc, când voi merge.

spre o nouă împărțeală a proprietății. Aceste sgo-mote sunt neadevărate și ele sunt împrășciate numai de protivnicii nostri. Totul rămâne, cum se află. Ceeace este proprietatea nobilimei rămâne a nobilimei: proprietatea țărănilor rămâne a țărănilor. Voi, bătrani ai comunelor! spuneți pe la căminile voastre aceasta acelora, pe cari îi reprezentați. Voi, reprezentanți ai nobilimei! rămâneți ca și până acum, sprijinul a tot ce este bun, spre folosul guvernului!"

In schimb Petersburgul a cădut în disgrătie, de și turburările de acolo n'au luat un caracter tocmai serios. Lucrul a fost privit însă ca o înaltă trădere, fiindcă în vre o căte-va locuri s'au ridicat drapele cu colorile naționale și preumblate pe străde. Unele cercuri țin foarte mult a reprezinta Petersburgul față cu Țarul, ca conținând nisice supuși ne-credincioși. De altintreli chiar acuzațiunea capului poliției nu este îndreptată contra poporului de jos, ci contra așa numitei inteligențe din Petersburg, care este o bârnă în ochiul naționalilor ruși. De fapt, numai această inteligență se mai mișcă astăzi și numai din ea au esit acei tineri, cari, ne mai tjind seamă nici de familie, nici de poziția socială, au sacrificat totul și au înfruntat moartea cu cel mai mare dispreț. Ori-cum ar fi însă poporul din Petersburg, în amețeala lui, n'a dat puțin de lucru agenților polițienesci. Eata ce descriere ne aduce de acolo o telegramă cu data de 29 Maiu, publicată de unele ștare franceze:

Ajă dimineață s'a dat de odată ordinul de a se scoate imediat în orașul Petersburg toate flamurile, podoabele caselor și toate aparatele de lumină, într'un cuvînt tot ce a servit la incoronarea Țarului. În noaptea de Duminecă spre Luni, au isbuțin multe locuri, din cauza stării de beție, în care se află o mare parte de mulțime, turburări foarte serioase. Mulți au rămas cu hainele rupte, alții au primit bătăi în regulă; până și femeile n'au scăpat nebătute. Aceste toate s'au întemplat după terminarea oficială a serbarei de seară. Ceva după međul nopții, nisice gendarmi au fost atacați de o mulțime imensă, bătuți și uiduiți. Un pristav, șef de poliție, a fost scos din trăsura sa și bătut. Când scandalul a ajuns la culme și a apărut șeful suprem al poliției, Gresser, a fost și el amenințat cu bătăie și n'a putut să ia o măsură. În sfîrșit, aproape de diuă, mulțimea de abia a putut să se împărtășie. Eri s'a aşedat de cu vreme, în locul gendarmilor, cerchizii și infanteriști, cu carabinele încărcate, pentru a manține ordinea și a îndepărta mulțimea. Cu toate acestea seara s'au repetat aceleși turburări. Sergenții de oraș fură din nou uiduiți, și trecătorii insultați în modul cel mai grosolan, unul chiară dintr-înșii a fost ucis. Câte-va standarde au fost smulse. În urma acestora șeful poliției, Gresser, a telegrafat la Moscova ministrului de interne și l'a întrebat, ce este de făcut. Responsul a fost că trebuie să inceteze în Petersburg ori-ce serbare, ceea ce s'a și făcut imediat. Corpurile de musică, care trebuiau să joace pe piețele publice, au primit contra ordine, decorațiunile esterioare au fost înălțurate. Pe câmpul lui Marte tot se mai îngrămadesc lume multă. Șeful poliției Gresser a ordonat ca la 3 numeroase trupe să se îndrepteze spre acel câmp. Serbarea poporala, care trebuia să se facă la oara 4, în urma celor petrecute, cu greu ar mai pute să înceapă.

"El refuză a mă părăsi, și se făcu infirmierul meu, cu atâtă zel și acurateță ingenioasă, spre a conjura suferința și miseria, încât eu nu m'am putut rețină a-l asigura de sincera mea recunoșință. Cu trei dile în urmă, eu am fost în picioare și cugetasem asupra situației noastre.

Eata rezultatul reflecțiunilor mele. Pentru noi era ocupația cea mai bună a umbila cu mario-netele. Făresce, moșteșugul acesta trebuia făcut mai lucrativ și mai puțin vulgar. Trebuia să eșim din drama vecină a Pulcinellei, și să improvismăm amândoi, pe baza unor dispoziții, tot așa de simple, dar mai puțin vulgare vodevile interesante. Guido avea mai mult spirit cât era de lipsă, la realizarea proiectelor acestei, și în loc de a se ocupa de ele cu silă și cu desgust, el înțelegea, că împreună cu mine, el are să afle într-însele placere, fiind o regulă generală, că nu poți petrece cu alții, dacă și e urit și insuși. Dar așa el mi-a ajutat să fac un teatru portativ, constând din două părți; fiește-care parte ne servea cât de bine, drept scut în contra scoarelui, a ploilor, și a sbirilor; întrunind jumătățile acestei cu cărlige, ele formau o scenă destul de largă pentru desvoltarea mâinilor noastre. Eu am transformat prostii săi burattini în figurine inteligente și bine costumate, am mai adăogit o duzină de persoane nouă, care le-am confectionat eu însuși, și așa am reușit foarte bine pe câmpurile verdi, cu încercarea cea dintâi a noului nostru teatru.

(Va urma.)

În camera României se va prezenta următo-riul răspuns la mesajul tronului:

Adunarea deputaților, venind să-si îndeplinească noul mandat ce a primit dela țeară, este fericită de a aduce Majestății Tale expresiunea sinceră și una-nimă a devotamentului și a iubirii națiunii române.

Ultimile alegeri generale au fost o nouă ocazie de a se dovedi spiritul de ordine și de legalitate, de care este pătruns poporul român.

Cu toată aprinderea luptei, în fața celor două mari cestiuni, ce nu lasă pe nimeni nepăsător, revizuirea Constituției și cestiunea Dunării, credința cetățenilor în eficacitatea mijloacelor pacinice, în progresul și în îmbunătățirile ce se pot realiza pe calea arătată de Constituție, nu s'a desmînit un singur moment.

Națiunea, care în totdeauna dă asemenea dovedi de simțul său politic, precum și de seriositatea, cu care își arată voința ori de câte ori este consultată, trebuie să dea convingerea, atât în intru că și în afară, că scie să vegheze neîncetat cu prudență și cu patriotism, asupra destinatei ei.

Majestatea Ta scie cătă îngrijire a deșteptat în țeară cestiunea Dunării, scie asemenea că în această cestiune fiind puse în joc unele din drepturile sale de stat independiente și interese economice de primul ordin, națiunea n'ar putea consumă la nici un act, care ar compromite aceste drepturi și interese.

Linisciți în hotărîrea de a remâne statornici pe calea apărării drepturilor ce sunt pavăza statului nostru, vom urma, Sire, să ocupă și de lucru de întărire și de organizare internă.

În această lucrare, Adunarea din nou aleasă are de îndeplinit delicata misiune de a rivisui Constituție, în scopul mai cu osebire de a reforma legea electorală. O experiență de septă-decă ani ne-a arătat că exercitarea dreptului electoral, astfel cum a fost regulat prin legea dela 1866, nu corespunde cu starea socială de astăzi a țării. Adunarea deputaților, ținând seamă de voința mandanților săi și fără a perde din vedere principiile, cari au președut la constituirea Statului român, și va da, Sire, toate silințele spre a găsi o soluție care să asigure independența alegătorului. Această independență în contra ori-cărei presiuni putincioase, vom căuta să o încungurăm cu garanții puternice și sănătem încreșință că întru aceasta vom avea tot concursul guvernului Majestății Tale.

Modificând legea electorală, dorința noastră este să ridicăm de-asupra alegătorilor orice bănueli de ingerișă sau de corupție, și să dăm astfel reprezentanții naționale încă mai mult prestigiu și mai multă putere de a contribui împreună cu Majestatea Ta la înființarea statului român și la păstrarea tutelor drepturilor lui.

Să trăiesci Sire!

Să trăească Majestatea Sa Regina!

Să trăiască Dinastia!

Desbaterea asupra proiectului de lege pentru scoalele secundare în casa magnaților.*)

(Urmare.)

Sedintă din 4 Maiu, 1883.

După pertractarea unor afaceri curente urmează la ordinea dilei proiectul pentru scoalele medii.

Notariul, contele Zichy cetește §. 4.

Referentul Rudnyánsky Ioszef: După părere comisiunei de trei cuvîntul "obligat" ar fi să rămână afară și aici ca și în §. 3.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Primesc modificarea.

Miron Romanul, archiepiscop și metropolit: Esența Ta Domnule President, Ilustri Magnați! După ce a cădut modificarea propusă de mine la §. 3, în interesul limbilor din provincie, ceea ce o regret mult, prevăd că nu se va primi nici modificarea, ce am onoare a o propune la §. 4. Cu toate acestea fac pe Ilustri Magnați atenții la impregiurarea, că de limbile din provincie mai mare lipsă au elevii, cari se perfecționează în scoalele reale. Din aceste considerante propun modificarea, că între punctul c) și d) al acestui §. să se intercaleze o nouă alineă de următorul cuprins: cea mai întrebuită limbă din provincie, încât ea n'ar fi cea maghiară sau germană. Ordinea literilor, cari fac numărul curent, să se modifice în sensul acesta, respective să se mai adauge o literă.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Limbile din provincie se vor primi între obiectele extraordinare, pentru aceea din cauzele, ce le am amintit, când a fost vorba despre gimnasiu, mă rog să nu se primească propunerea. (Aprobare.)

*) După ștărul oficial etnografic al casei Magnaților.

Presidentul: Nefind propunerea sprințită, se primesce §-ul cu omiterea cuvîntului "obligat".

Csaszka György, episcop în Szepes: Așă avem o rugare către domnul ministru de culte și instrucțiune: (Să audim.) Este o apariție regretabilă a timpului modern că cu progresul sciințelor lumesci nu merg mână în mână cea mai însemnată dintre cunoșințe: progresul cunoșințelor religioare. Causa este că în scoalele noastre medii învețământul religiunii și al moralei este foarte redus. Așă în primele 3 clase este redus pe săptămână la 2 ore, în a IV. V. VI. VII. și VIII. la 1 oară. Aceasta este un mare rău în timpul nostru, în care mintea îmbogățește tot mai mult comoara ce-i stă la dispoziție. Urmarea va fi că secolul luminării pe terenul religiunii va deveni secolul nescinției; și noi scim bine, că cei mai renumiți scriitori, oamenii sciinței și bărbății de stat au fost pentru învețarea religiunii. Însuși Voltaire în cartea sa: *Treat dela Tolérance* dice că, unde este vieața de stat, trebuie să fie și învețarea religiunii. După Washington, stăpul binelui comun este religiunea. După Hegel, cea mai sigură garanță a legilor este religiunea; iar după Labulay religiunea este supremul factor politic, și singura basă sigură a statelor.

Drept aceea rog pe domnul ministru de culte și instrucțiune publică să binevoiască a ne promite că față cu institutele medii catolice, cari stau sub imediata Dusei, conducere, va ordina, ceea ce a ordinat ministru de culte prussian în ordinație sa din 15 Octobre 1872. Conform acestei ordinații în scoalele prusiene de pre sate în primele 3 clase religia și morala se propune în cîte 3 ore pe săptămână, în celelalte mai superioare cîte 2 ore.

În scoalele reale și gimnasiale din Austria religia din I. până în VIII. se propune în cîte 2 ore pe săptămână.

Această rugare o adresez domnului ministru de culte. (Aprobări.)

Ipolyi Arnold, episcopul din Beszterczebánya: Aflu de lipsă a sprinții această propunere.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Nu este propunere, ci reflectare. (Ilaritate.)

Ipolyi Arnold: Mi ajunge și atâtă. Si o sprijinesc pentru că la desbaterea generală eu am accentuat mai tare marea decădință a propunerii religiunii, carea se reduce numai la 1 oară, pecănd religiunea este mai de lipsă pentru tineri. De oare ce însă cred că aceasta se poate coregi în planul de învețământ, în privința căruia domnul ministru de culte ne-a promis deja multe multe, mă aflu aplecat și-o recomandă binevoitoarei atenționi.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Consimă pe deplin cu domnul episcop de Szepes. Instrucția religiei e foarte de lipsă, însă eu nu'as ceteza să mă provoc la Voltaire, căci chiar astăzi am cedit un essay din procesul lui Voltaire, "President de Brossé", care'l înfățișează în altă coloare. (Ilaritate.)

Csaszka György: Eu i-am citat numai dicerea aceea. (Ilaritate.)

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: La planul de învețământ nu pot primi obligămintele formale la nici un cas, căci mă tem că primind aici astfel de obligămintă, din alte părți vom fi reflectat la altele, și aș fi silit să dăm asigurări și acelora, în chipul acesta ne am dimite în favoarea planului de învețământ, al cărui loc nu este aici. Vă asigurez însă, după cum am mai accentuat că dacă va fi să modific sau să înlocuiesc prin altul actualul plan de învețământ, voi asculta și pre reprezentanții clerului catolic și și pre celelalte confesiuni, și planul voi prelucra cu considerarea dorințelor lor. (Aprobare.)

Presidentul: § 4 s'a primit.

Notariul contele Zichy F. Lajos cetește §§. 5 și 6, cari se primesc fără observare.

Se cetește §. 7

Miron Romanul: archiepiscop și metropolit: La acest §. propun trei modificări. Observ că cele două dintâi sunt mai mult stilistice, a treia are și altă însemnatate.

Cea dintâi: La alineea primă în locul: Să se îngrijească și despre propunerea... ca obiect obligat și încă în atâtea oare... să se pună: Să se îngrijească de propunerea... ca obiect obligat și încă în atâtea oare etc.

A doua: Ultimile cuvinte din această alineă: „Spre scopul controlării acesteia etc.” să se omită cu totul.

A treia este următoarea: Întreagă alineea a 2 să se modifice astfel: La institutele medii cu limba de propunere nemaghiară cel puțin în clasa 7 și 8 limba maghiară și istoria literaturiei ei — după natura obiectului să se propună și în limba maghiară, și la facerea esamenului de maturitate din acest obiect una dintre limbile indispensabile e cea maghiară.

Toate trei modificările sunt independente, mă rog să se decidă asupra fiecăreia din ele separat.

Trefort Agoston: ministrul de culte și instrucțiune: Fie cine va afia de natural, că într'un stat, în care locuiesc atâta populații ca și în Ungaria, limba statului este limba mijlocitoare în scoala și că prin urmare trebuie să se propună în scoala.

Aceasta așa este prețutindenea. Nouă însă nu ne ajunge ca să constatăm aceasta, și apoi lucrul să rămână baltă, ci voim ca să producem și efect, și efect vom produce, dacă limba maghiară și istoria literaturiei ei încă se va propune. Numai în acea, văd garanție, dacă junimea (ha a fiatul ember) ascultând în 6 ani de dile gramatica, și va însuși limba astfel, ca și în scoalele nemaghiare să fie în stare a o folosi. (Ebben látok bizonyos garantziát ha a fiatal ember).

a kik a grammaticát, melyet 6 esztendeig tanultak végre annyira képesek elsajátítani a nem magyar ajku iskolákban is, hogy képesek ezen nyelvel élni) Passagiul acesta este bine formulat astfel, și o spus sincer, că cu mintea mea nu pot prinde sensul modificării Escoletiei Sale. Vă rog așa dară binevoiți a susținăt testul original. (Aprobări: susținem.)

Miron Romanul: Am îndrăsnit a ruga pe ilustrii magnați să binevoiască a delibera separat asupra modificărilor propuse de mine, acuma mi le voi motiva, în speranță că voi convinge pre Escoletie Sa (d. ministrul) despre aceea, că le-am făcut cu cea mai bună intenție.

Ce privesc modificarea făcută la alinea primă, aceea — după cum am amintit deja, — este numai stilată. Testul pasagiului este următorul: „Confesiunile și stabilesc ele limba de propunere în instituții medii susținute de dinsele, și încât aceasta (adecă limba de propunere) n'ar fi ceea maghiară, sunt obligate ca afară de limba de propunere și literatura ei, să se îngrijească și de propunerea limbei și a istoriei literaturiei maghiare.“

La acestea observ, că prescritele aceste se cuprind deja în §§. 3 și 4 din proiect; este deci de prisos a se mai repeta aceasta și aici, se poate însă întregi, și ca să se poată întregi, recomandă modificările mele, și adecă la alinea primă cuvintele: „Să se îngrijească și de propunerea ca studiu obligat și încă în atâta oare“ să se omită, și în locul lor să se pună următoarele: „Să se îngrijească de propunerea ca studiu obligat în atâta oare.“

Abstrag dela motivarea modificării a două, în drăsnesc însă a face următoarele observări la a treia. (Să audim).

Nu mai incapă indoială, că limba maghiară trebuie să se propună la toate gimnasiile din patrie, și încă cu rezultatul, că cine termină gimnasiul, să fie în completa stăpânire a ei. Si eu aceasta o pretind dela toți, cari fac pretensiuni la cultură. În privința aceasta n'am nici o îngrijire și aprobat ţinta proiectului de lege. Însă cu privire la modalitatea, prin care să se ajungă acest scop, este puțină deosebire între modificarea propusă de mine și între proiectul de lege. După proiect în instituții cu limba de propunere nemaghiară limba maghiară trebuie propusă numai ungurescă.

Trefort Agoston: În clasa 7 și a 8.

Miron Romanul: Da în clasa a 7 și 8. După părere mea limba maghiară se va înveța cu mai mult efect, dacă se va permite, ca ea să se propună în limba de propunere a institutului respectiv. Căci în cele din urmă la tot casul depinde dela energia profesorului respectiv, că ce rezultat va arăta. Va fi energie în profesor, el atunci va face tot posibilul, că să arete progres, și nu se va mărgini numai la propunerea în ungurescă a limbei maghiare, ci după impreguri și va lucra cu scop, dacă se va folosi și de limba elevilor, respective de limba de propunere a institutului respectiv. Acestea sunt vederile mele, și cred că astfel ajungem la scop mai ușor și mai corect. Mă rog să se primească modificarea mea.

Trefort Agoston: Trebuie să presupunem, că cei ce au ascultat limba maghiară în curs de șase ani în anul al septembriei au ajuns la atâta, ca să fie în stare să învețe ungurescă. Dintr-altele susținătorilor de scoale cu limba de propunere nemaghiară, respective autorităților acestora și așa le rămâne dreptul, că limba maghiară să o propună și în limba institutului respectiv. Prin urmare modificarea este cu totul de prisos.

Presidentul: Ne fiind sprințite de nimenea modificările Escoletiei Sale, § 7 se primesc în testul original.

Notariul Zichy f. Lajos, conte, cetesce §§. 8 și 9 din proiect, cari se primesc fără modificare.

Miron Romanul: Îndrăsnesc a propune la acest § următoarea modificare.

Alinea primă să se modifice astfel:

În toate instituții pentru propunerea religiei și a moralei la scolare de diferite confesiuni se îngrijește autoritatea bisericăescă respectivă, careva va însinua la direcția institutului persoana încredințată cu acest oficiu.

Spre motivare amintesc numai atâta, că denumirea profesorilor de religie la institute și până acum astfel s'a întemplat și esperința de până acum ne-a arătat că această modalitate este suficientă pentru ajungerea scopului: este de prisos a se face pendentă aplicarea profesorilor de religie dela aprobarea ministrului.

Recomand modificarea.

Trefort Agoston: Chiar practica ne-a învețat că e de lipsă: că numitul individ să fie insinuat la ministrul și să fie și aprobat de el, căci s'au ivit căsuri — nu mă voi dimite la specialitate — în care acceptarea individualului respectiv a fost absolut imposibilă. Pentru aceasta mă rog să se primească testul original.

Miron Romanul, archiepiscop și metropolit: Pre cum se vede modificarea propusă la alinea primă nu se va primi trebue însă să recomand atenționării Ilustrilor Magnați modificarea propusă la a 2 alineă carea și următoarea;

Alinea a 2-a să se omită cu totul, sau la casul contrariu să se omită cuvintele: „morale sau“

Sunt de credință, că confesiunile sunt mai competente decât ministrul a judeca că cine poate fi exceptiune din considerații morale. Din acest punct de vedere propun, ca din alinea a 2-a cuvintele: „morale sau“ să se lase cu totul afară.

Schlauch Lörrincz, episcop iu Satmar: sprințesc și eu această modificare.

Preidentul: Fiind sprinținită modificarea, rog preacei domni Magnați, cari sprințesc propunerea Escoletiei Sale domnului archiepiscop și metropolit, să binevoiască a se ridica. (Se întemplă.) Maioritatea nu o primesc.

Urmează §. 11.

Notariul Zichy f. Lajos conte, cetesce §. 11.

Notariul Rudnyánszky Josef Br. cetesce raportul comisiunei de trei.

„3. În rândul al doilea din prima alinea a §. 11 cuvântul: „obligat“ și în rândul al treilea din a două alineă a §. 12 cuvântul „obligat în consonanță cu testul de până acum să se înlocuiască cu „ordinariu“. (Strigări: o primim.)

Presidentul: Se primesc testul propus de comisia de trei.

Notariul Zichi f. Lajos conte, cetesce §. 12.

Notariul Rudnyánszky Josef Br. După cum am amintit mai sus, comisia de trei propune ca și aici să rămână afară cuvântul „obligat“ (Aprobare.)

Presidentul. Așa dară cuvântul „obligat“ și aici se omite.

Notariul Zichy f. Lajos, conte, cetesce §. 13, care se primesc fără modificări.

Se cetesce §. 14.

Miron Romanul, archiepiscop și metropolit: La §. 14 fac modificarea, ca din alinea primă cuvintele încăpătoare: contragerea classelor a de că “să se omită, și primele trei rânduri să primească acest test:

„Terminarea de două clase în un an o poate permite exceptiional numai ministrul de culte și instrucțione publică la motivata propunere a corpului profesoral și a directorului suprem de scoale respective la propunerea organelor sale suprema inspecțiune de scoale confesionale și numai în casul, dacă etc.“ celelalte părți din alinie rămân. Spre motivare amintesc că în casurile provădute de § 14 ministrul purcede paralel cu confesiunile. Aceasta se poate norma și pentru acest cas.

Trefort Agoston: ministrul de culte și instrucțune. Modificarea aceasta ar strica întreaga lege, căci domnilor magnați, chiar pe acest teren se întemplă cele mai mari abuzuri. Vă rog deci să binevoiți a susținăt testul original și a respinge modificarea propusă.

Presidentul: Ne fiind sprinținită modificarea, ramane testul original.

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce §. 15.

Miron Romanul, archiepiscop și metropolit: Abstrag dela modificarea făcută la acest §.

Presidentul: Ne făcându-se nici o obiecție, se primesc testul. Urmează §. 16.

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce §. 16, care se primesc fără modificări.

(Vă urma).

Cestiunea Dunării.

Sub titlul de: „*La Roumanie et la liberté du Danube*“ a apărut la Paris (Librairie du Luxembourg, XXVII-210 pag.) o nouă și interesantă lucrare asupra importantei cestiuni, care frâmântă de atâtă timp țeara noastră. Volumul începe prin o introducere semnată de d. Armand Lévy, și arătând cum libertatea Dunării este o cestiune europeană. Desvoltarea puterii austriace este o cestiune de poste ear' nu o grigă de civilizație, dice

autorul și reamintesc cuvintele lui Tayllerand: „Centrul de gravitate al lumii nu e nici la Elba nici la Adige: el se află colo departe, la frunțările Europei pe Dunăre.“ Ar fi periculos ca imperiul otoman să nu dispară de către pentru a fi înlocuit prin dominația unui alt imperiu și ar fi rușinos ca mai multe imperii să împartă sfârșitul. Strategicește ca și economicește, Dunărea are mare însemnatate pentru Europa: ea e numai o mare cale comercială, dară încă și o mare linie strategică; astfel România nu se simță asigurată contra barbarilor, de către când Traian li făcu stăpâni pe Dunăre. Napoleon și Carol Magnus au luptat pe Dunăre și puterea lor, cu tot geniul de care se bucurau, fu trecătoare tocmai, pentru că nu și-au putut îndestul asigura acest fluviu. Independența Europei depinde dară de libertatea Dunării. Pentru a atinge acest scop, dl Lévy recomandă întărirea României și a celorlalte tinere națiuni orientale; primul articol al unei adevărate politici europene ar trebui să fie: Națiuni libere în basinul liber al Dunării.

Lucrarea se împarte apoi în cinci părți esențiale: I. Genesa cestiunii Dunărei, II. Conflictul austro-român. III. Conferența Dunărei, IV. Tratatul din Londra, V. Epilog. Ea analizează cu deamănuțul toate fazele prin care a trecut această însemnată cestiune și cuprinde înțările din cele mai importante articole, ce s'au publicat în această privință prin diarele mari străine, precum și principalele acte și documente diplomatici. Vom cita din ultimile, cele mai însemnate: Principii în materie de navigație fluvială stabilite prin actul final al congresului din Viena (p. 4); Memorandumul austriac din 1855 (p. 8); Tratatul din Paris, 1856 (p. 18); Memorium rus din 1858 (p. 20); tractatul din Londra 1871 (p. 28); tractatul din Berlin, 1878 (p. 30); nota guvernului român publicată de dl Callimaki-Catargi 1880 (p. 55); Memorium guverhului român dela 31 Decembrie 1882 (p. 62); propositiunea Barrière și propositiunea română (p. 67); instrucțiunile adresate lui Ioan Ghica la 18 Ianuarie 1883 (p. 109); Protocolele și tractatul din Londra, 1883 (p. 146—177) și Anexa cuprinzănd regulamentul de navigație adoptat de conferență (177—184).

Vom estrage următoarele, prin care sfârșesc Epilogul: „România are sentimentul profund că astăzi, ca și acum trei-deci de ani, ea apără cauza generală a Europei odată cu a sa proprie. Ea are incredere că de astă dată iarăși apelul său va fi în fine ascultat. Există incompatibilitate absolută între libera navigație a Dunărei și concesiunea unei părți privilegiate Austro-Ungariei. Aceasta nu poate figura în comisiunea de supraveghere a navigației Dunărei sub un titlu diferit de al celorlalte mari Puteri, de către numai dacă se prezintă ca teritoriul său a Dunării de mijloc, dară atunci ar trebui ca supravegherea să imbrățișeze (după aceasta umbila în 1859) fluviul întreg dela isvor până la mare. România și celelalte state ale Dunării de jos nu sunt mai puțin interesate la libertatea de navigație în susul Portilor-de-fer, decât sunt interesate Austro-Ungaria și celelalte state ale Dunărei mijlocie și superioare la navigație din josul Portilor-de-fer.“

După cum se poate vedea din această repede analiză, opera ce ne ocupă e cea mai completă din căte s'au publicat până acum în cestiunea Dunărei, și cuprinde o compilație foarte interesantă de documente importante. De aceea o recomandăm cu tot dinadinsul cetitorilor nostri. „Rom.“

Varietăți.

* (Convocare) Conform §. 26 din Statutele Reuniunii învățătorilor dela scoalele gr. or. române din districtul Sibiului, cum și a §. 4 din Regulament, subsemnatul comitet al despărțimentului Săliște invită prin aceasta pre toți membrii Reuniunii cum și pre toți P. T. domnilor cari se interesează de cauza învățământului, la adunarea generală a despărțimentului, care se va ține în edificiul scoalei din Săliște, Luni în 6/18 Iunie a. c. la 10 oare a. m. cu următoarea:

Programă.

1. Cuvânt de deschidere de președ. desp. N. Ivan.
2. „Odă statuii lui Mihai Viteazul“ poesie de Vasile Alecsandri, declamată de M. Frățilă inv. în Galeș.
3. „Între piatra Detunata“ chor de bărbati de G. Dima.
4. „Misiunea inteligenței române față cu poporul“, tractat de D. Chirca inv. în Săliște.
5. „Steaua României“ de Vasile Alecsandri, cântată de elevii scoalei de repetiție din Galeș.
6. „Educație în scoala și familie“ de Vasile Iosif inv. în Tilișca.
7. „Păstorii“, poesie, cântată de elevii scoalei din Săliște.
8. „Biserica risipită“ legenda de Vasile Alecsandri, declamată de N. Borza inv. în Săliște.

9. „Bucurii nevinovate“, chor de bărbați de G. Dima.
Sălăște în 27 Maiu 1883.
Comitetul.

După masa comună excursiune în „Bercul roșu“ și petrecere cu dans.

Oferte în bani sau cărți în favorul fondului și bibliotecii Reuniunii se primesc cu mare multămită.

* A seară musica regimentului 82 Br. Schönfeld la retragere (Zapfenstreich) a executat o piesă înaintea reședinței archiepiscopesci.

* Un nepot al reposatului archiepiscop și metropolit Andrei Baron de Șaguna, domnul Constantin Șaguna, capitan în armata României, se afă de eri în mijlocul nostru. Domnia sa dimpreună cu soția vine dela Viena, și voiesce să cerceteze mormântul unchiului său și în semn de pietate să depună o cunună de flori. Va petrece aici până Luni, când se va reîntoarce la postul său.

* (Vulcan în Prahova.) Un fenomen nemai pomenit este ivirea unui Vulcan în poale de munți.

Se spune, se spune, la moșia lui George Cantacuzino Valea-Lungă din județul Prahova, un puț de păcură, care se botezase Suspiro, când de odată se produse o ecsplosiune în formă unui vulcan.

Toate legăturile s-au sfârmat, acoperișul turnului s'a distrus, și în timp de ceva oare s'a asvârlit în aer neconenit piatră, nisip, ţigări, până la 250 metri înălțime.

Pe valea lui Dan formase o gârlă liquidul, care a curs rupend stăvilele rădicate.

După intervenirea agenților autoritații spre a se combate efectele desastrului și incetând deocamdată eruptiunea, s'a putut reaședa legăturile puțului.

Nu ni se spune însă un lucru: dacă din oamenii, care lucrau să periclită sau să perdut vreunul.

Fenomenul este destul de ciudat, fiind că e unic în felul său; nicăieri unde se fac asemenea exploatari nu s'a semnalat vreodată.

* (Coroana imperială a Rusiei.) Marea coroană imperială, cu care țarul Alecsandru III s'a încoronat la Moscova, și care se dice că este cel mai frumos giuvaer de felul acesta, este opera unui Geneves, numit Pauzié, care a trăit în timpul împăratului Caterina II.

Împărăteasa Caterina, îndată după venirea sa la tron, trimise să caute pe Pauzié, și dețe o mul-

țime de petri prețioase, diamante și mărgăritare, și fi ordona să-i facă o coroană, care să fie o minună de gust și de bogăție.

Pauzié, născut în Geneva în 1716, sosise cu tatăl său în Rusia. Acești doi oameni demni, dar săraci, merseră pe jos la Hamburg, unde se imbarcară pentru St.-Petersburg. De aci urmară, tot pe jos calea spre Moscova, unde un frate al tatălui său se stabilise ca hirurg. Dar acesta era asemenea sărac, și după multe călătorii fără nici un rezultat, tinérul Pauzié sosi la St.-Petersburg, unde tatăl său il aședă pentru șepte ani ca ucenic la giuvaergiul curții, Gravereau.

Pauzié a lăsat memorii, a căror traducere rusă a fost publicată în „Roustaia starina“. El descrie într-un mod interesant ceea ce s'a petrecut la curte din timpul Anei Ioanowna până la Caterina II. Petru III îl onoră în special cu increderea sa și fi acordă gradul de brigadier.

După invitația expresă a Caterinei II, Pauzié așistă la încoronarea ei și fu domiciliat la Kremlin. Căstigând într-un mod onorabil o frumoasă avere, se întoarse, în 1764, în Elveția, unde mori în Decembrie 1779.

* (Orașul Hanoi.) Orașul Hanoi, în vecinătatea căruia Francezii încercă să desastra militari, pe care ni l'au semnalat de peștele, era deja capitala regatului „Tonkinului“, sub dinastia Le Biilor, care a căzut de mai mult timp. Această dinastie nu este stinsă; ea numără încă în Tokin mulți partizani, cari suferă foarte mult de a vedea patria lor supusă guvernului din Hue.

De când Tokinul a fost unit cu imperiul Annam a căruia capitală este Hue. Hanoi numai este de căt o capitală de provincie, dar este unul din orașele cele mai însemnate ale imperiului. Populația este considerabilă. Ea pare a atinge suma de 100,000 locuitori. Aceasta este orașul care, după călătorii bine informați, inventează stofele noi, imprimă cărțile ce apar, impune modele și gusturile sale: este oare cum Parisul imperiului annamit.

Nici unul din orașele indigene nu l'egalează. Strădele sunt regulate și curățate întreținute. Este și reședința unui fel de Universitate, unde aspiranții la gradele literare vin în fiecare an la începutul ierniei în timp de 20 de zile. La acest moment orașul prezintă o mare animație. Numărul aspiranților este în totdeauna de aproape trei sute. Fiecare este însoțit de puțin de doi servitori, și se pare că studenții annamiti nu sunt mai puțin sgo-

motoși decât confrății lor din Europa. Ei fac în Hanoi un sgomot infernal.

Hanoi este apără de o citadelă construită la Vauban, în cei dintâi ani ai acestui secol, după planurile oficerilor francezii intrați în serviciul Anna-mului, și mai cu seamă al colonelului Olivier.

Această citadelă formează un imens careu, cu zidurile de cărămidă și de marmură, înconjurate de sănături mari și nisice porți monumentale. Această citadelă este singură, un oraș tare situat la vest de orașul comercial. Este reședința lui Fong-Doc sau guvernatorul celor două provincii Hanoi și Nin-Binh. În ea se află tesaurul, închisorile, tribunalul, deosebitele servicii publice și palatul „spiritului regelui“, unde locuia Rivière, capitanul vasului.

Situată geografică a orașului Hanoi îi asigură un viitor politic și comercial. Fluvial-Roșu e navigabil până la acest oraș și este una din căile de comunicație cele mai scurte între provinciile sud-vestului Chinei și Europa. Hanoi se află în același timp pe marea cale, care merge dela Hue în China.

Această înlesnire de comunicație, mișcarea comercială al cărei centru este Hanoi și care nu poate decât să se dezvolteze, fac din acest oraș cheia Tokinului, punctul a cărui ocupație și siguranță sunt cele mai însemnate.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 7 Iunie n. 1883.

	Viena	B-pestă
Renta de aur ung. de 6%	120.40	120.40
Renta de aur ung. de 4%	88.95	88.90
Renta ung. de hârtie	87.15	87.25
Imprumutul drumurilor de fer ung.	137.75	137.50
I emisiune de obligații de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.65	91.50
II emisiune de obligații de stat dela drumul de fer oriental ung.	112.75	112.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	98.80	98.50
Obligații ung. de recumpărarea pământului	99.75	100.00
Obligații ung. cu clausulă de sorțire	98.70	98.50
Obligații urbariale temeseiene de	99.25	99.00
Obligații urb. temes. cuclusă sorțire	97.70	98.00
Obligații urbariale transilvane	99.00	98.75
Obligații urbariale crono-slavonice	99.00	98.75
Obligații ung. de recumpărarea decimei de vin	97.40	97.50
Sorți de stat dela 1860	134.50	134.50
Sorți ungurești cu premii	114.75	114.50
Sorți de regulare Tisei	109.80	109.75
Acțiuni de bancă austro-ung.	838.00	833.00
Acțiuni de bancă de credit ung.	295.50	296.50
Acțiuni de credit aust...	297.80	298.80
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.40	78.35
Datorie de stat austriacă în argint	79.00	98.80
Renta de aur austriacă	98.85	78.75
Scrisuri fonciare ale institutului „Albina“	119.90	100.80
London (pe poliță de trei luni)	119.90	120.00
Argint	5.67	5.66
Galbin	9.52	9.51
Napoleon	58.45	58.50
00 marce nemțesci		

Nr. 47. [421] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii a treia de paroch clasa I, devenită vacanță în parochia dela biserică română ort. r. cu hramul S. Nicolae din prezbiteriul Brașovului, se organizează concurs cu termin de 30 de zile de la prima publicare a acestui concurs.

Nr. 79 [422] 3-3

CONCURS.

In urma decisiunii și a sentinței Prea Venerabilului Consistoriu Arhidiecesan ddto. 10 Martie a. c. Nr. 434. B. se scrie al 2-lea concurs pentru vacanța stațiunii preotească din Sibot (Alkenyér) de clasa a II-a cu termen de 30 de zile de la intâia publicare în jurnalul „Telegraf Roman“. Emolumentele sunt următoare:

Emolumentele sunt:
1. Salar anual fix din cassa bisericei 600 fl. v. a.
2. Relut de quartier din cassa bisericei anual 150 fl. v. a.
3. Venitele stolari anual circa 450 fl. v. a.
4. Drept de pensiune după statutul existente.

Anunciu.

Subscrисul caută o condiție de so da (calfă) de neguțător, ferărie sau băcănie.

A se adresa la [424] 1-1

Emilie Vespremi în DISNĂEU.

Nota. În anul dintâi al funcției sale are parochul ales a se conforma §-ului 8, din regulamentul consensual pentru parohii din 1878.

Concurenții la acest post de paroch au se producă următoarele documente:

a) Că sunt români de religia gr. orientală.

b) Că au purtat morolă bună
c) Că au absolvat gimnasiul și au depus esamenu de maturitate.

d) Că au absolvat cursul teologic la un institut teologic român gr. or.

e) Că au depus esamenu de calificare preoțească.

Parochul ales este obligat a se conforma regulamentelor, instrucțiunilor și datinilor dela această biserică după dispozițiunile comitetului parochial.

Concurenții sunt obligați până la finirea terminului de concurs a se prezenta în biserică, a cânta și a tină o predică de probă.

Minunile industriei.

Numai 4 fl.

un orologiu-pendulă cu sunătoare, care sună orele și jumătățile de oară,

provăduș cu patentă c. r.

în cadre de lemn de nuc, lucit, foarte fin, canelat, cu pendulă și ponduri de bronz. Afara de superioritățile acestei orologi, acesta mai are insușirea neresplătită, că în intunericul nopții

luminează într-o lumină foarte frumoasă violetă fermecătoare și pentru puterea intensivă a luminei

se garantează 10 ani

sute și eară sute de mușterii, cari au văzut și cumpărat un astfel de orologiu, au rămas uimiri de

efiniția necredibilă și până acum ne mai pomenită.

Ne jinem de datorină, a atrage atenția celorlalți, că de când există orloge, n'au mai fost asemenea, practice și aşa de totul tot efine — și poate, că nici într-o sută de ani nu vor mai fi.

Avis.

Oroagele anunțate de mine à 4 fl. poartă pe tabla de cifre inscripționată „Patent“ cu litere de aur.

Oroagele anunțate de alte firme à 2 fl. 20 cr. sunt gunoi ordinat, la cerere caiva le vând cu 1 fl. 50 cr.

Nu de mai puțină considerație sunt prețurile ce urmează a orologelor de buzunar, a căror estință se pune în urmă.

3834 orologiu de buzunar-cilinder

din cel mai fin aur francez, regulate pe minută, mai nainte à 14 fl., acum numai 4 fl. 95 cr. — Orologiu foarte elegant. Garanție pentru mers regulat pe 5 ani.

2325 Orologiu-Ancher

cu 15 Rubine de cele mai veritabile, cu brâncă excepțională de secundă, mai nainte à 21 fl. acum numai 7 fl.

Capacele sunt gravate din Nickel și Argint foarte fin din Aur. Garanție pe 5 ani.

3650 Orologiu-Remontoir

din dublă de aur veritabil, se întoarce la mănușchi fără cheie, brâncile se întoarce și cu un aparat de Nickel privat fin, merge pe secundă, cu un preț de necrește, întrădevăr etern, de nu să mai pomenit, mai nainte

à 35 fl., acum numai 14 fl.

și pe lângă prețul neînsemnat, așa poate să dică proverbial neînsemnat dă pe lângă un orologiu de buzunar un lanț de aur duplu gratuit.

Comande postale, precum și telegrafice, cari se efectuează pe lângă participație și trimitere anticipativă a sumei sănătății a se adresa la

F. Schapira, Haupt-Patent-Pendel-Uhren-Fabriks-Depôt

WIEN, II, Schiffamtsgasse. 20.

[417] 3-3

Publicație.

Din partea subscrissului comitet parochial prin aceasta se aduce la cunoștință precum că zidirea bisericei greco-orient. din Petrilla, comitatul Uradoca, cercul Jiu, a cărui preț de strigare, afară de lemnile necesare, e 11,300 fl. 74 cr. v. a. — în 26 Iunie 1883 st. m. pe lângă licitație verbală și oferte inchise se va lăsa licitație publică în comuna Petrilla.